

Zhrnutie stanoviska európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – „Európska stratégia vytvárania lepšieho internetu pre deti“

(Úplné znenie tohto stanoviska je dostupné v angličtine, francúzštine a nemčine na webovej stránke európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 336/08)

I. Úvod

I.1. Konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov

1. Dňa 2. mája 2012 Komisia uverejnila oznámenie o „európskej stratégii vytvárania lepšieho internetu pre deti“⁽¹⁾ (ďalej len „oznámenie“).

2. Pred prijatím tohto oznámenia európsky dozorný úradník pre ochranu údajov dostal príležitosť predložiť neformálne pripomienky. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta, že sa niektoré jeho neformálne pripomienky v oznámení zohľadnili. Vzhľadom na význam predmetu oznámenia si európsky dozorný úradník pre ochranu údajov želá predložiť aj toto stanovisko z vlastnej iniciatívy.

I.2. Ciele a kontext oznámenia

3. Cieľom oznámenia je vypracovať stratégiu zvyšovania ochrany detí online. Oznámenie sa nachádza v kontexte Agendy EÚ v oblasti práv dieťaťa⁽²⁾ Digitálnej agendy pre Európu⁽³⁾ a Záverov Rady o ochrane detí v digitálnom svete.⁽⁴⁾

4. Oznámenie je postavené na štyroch základných pilieroch:

1. podpora kvality obsahu online pre mladých ľudí;
 2. zvyšovanie informovanosti a zlepšovanie možností;
 3. vytváranie bezpečného prostredia pre deti online a
 4. boj proti pohlavnému zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí.
5. V oznámení sa uvádza niekoľko opatrení, ktoré majú vykonať zástupcovia odvetvia, členské štáty a Komisia. Oznámenie sa vzťahuje na témy ako rodičovská ochrana, nastavenia týkajúce sa ochrany súkromia, klasifikácia podľa veku, nástroje oznamovania, tiesňové linky a spolupráca medzi zástupcami odvetvia, tiesňovými linkami a orgánmi presadzovania práva.

I.3. Ciele a rozsah stanoviska európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov

6. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov v plnej miere podporuje iniciatívy zamerané na posilnenie ochrany detí na internete a na zlepšenie prostriedkov boja proti zneužívaniu detí online⁽⁵⁾. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov v dvoch predchádzajúcich stanoviskách zdôraznil význam ochrany a bezpečnosti detí online z hľadiska ochrany údajov⁽⁶⁾. Víta skutočnosť, že sa tento význam v oznámení uznal.

7. Narastajúce používanie digitálneho prostredia deťmi a neustály vývoj tohto prostredia predstavujú nové riziká týkajúce sa ochrany údajov a súkromia a tieto riziká sa opisujú v bode 1.2.3 oznámenia. K týmto rizikám okrem iných patrí zneužitie ich osobných údajov, neželané šírenie ich osobných profilov

⁽¹⁾ COM (2012) 196 final.

⁽²⁾ Program EÚ v oblasti práv dieťaťa, KOM(2011) 60 v konečnom znení.

⁽³⁾ Digitálna agenda pre Európu, KOM(2010) 245 v konečnom znení.

⁽⁴⁾ Závery Rady o ochrane detí v digitálnom svete, 3128. zasadnutie Rady o vzdelávaní, mládeži, kultúre a športe v Bruseli 28. a 29. novembra 2011.

⁽⁵⁾ Existuje aj niekoľko iniciatív na medzinárodnej úrovni ako Stratégia Rady Európy pre práva dieťaťa (2012 – 2015), COM(2011) 171 v konečnom znení 15. februára 2012.

⁽⁶⁾ Pozri Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje viacročný program Spoločenstva na ochranu detí, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie, uverejnené v Ú. v. EÚ C 2, 7.1.2009, s. 2 a stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu smernice o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa zrušuje rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV, uverejnené v Ú. v. EÚ C 323, 30.11.2010, s. 6.

na stránkach sociálnych sietí, rastúce využívanie služieb označenia zemepisnej polohy deťmi, skutočnosť, že sú čoraz častejšie priamo cieľovou skupinou reklamných kampaní a závažná trestná činnosť, ako je zneužívanie detí. Tieto konkrétne riziká treba riešiť spôsobom primeraným z hľadiska špecifickosti a zraniteľnosti tejto kategórie ohrozených fyzických osôb.

8. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta skutočnosť, že opatrenia plánované v oznámení by mali byť v súlade so súčasným rámcom pre ochranu údajov (vrátane smernice 95/46/ES a smernice 2002/58/ES⁽¹⁾ o súkromí a elektronických komunikáciách), smernicou o elektronickom obchode 2000/31/ES⁽²⁾, Chartou základných práv Európskej únie a že zohľadňuje aj navrhovaný nový rámec pre ochranu údajov⁽³⁾. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zdôrazňuje, že všetky opatrenia, ktoré sa majú podľa oznámenia ďalej zaviesť, by mali byť konzistentné s týmto rámcom.

9. V tomto stanovisku sa zdôrazňujú osobitné problémy v oblasti ochrany údajov, ktoré vznikajú v súvislosti s opatreniami plánovanými v oznámení, ktoré musia správne riešiť všetci príslušní adresáti oznámenia, t. j. Komisia, členské štáty a zástupcovia odvetvia, ak je vhodné. Najmä v kapitole II sa zdôrazňujú osobitné prostriedky, ktoré môžu pomôcť posilniť ochranu a bezpečnosť detí online z hľadiska ochrany údajov. V kapitole III stanoviska sa zdôrazňujú niektoré problémy v oblasti ochrany údajov, ktoré sa musia riešiť pre implementáciu opatrení zameraných na boj proti pohlavnému zneužívaniu a vykorisťovaniu detí na internete, najmä pokiaľ ide o používanie nástrojov oznamovania a spoluprácu medzi zástupcami odvetvia, orgánmi presadzovania práva a tiesňovými linkami.

IV. Záver

49. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov podporuje iniciatívy uvedené v oznámení, zamerané na zvýšenie bezpečnosti internetu pre deti a boj proti pohlavnému zneužívaniu a pohlavnému vykorisťovaniu detí. Osobitne víta uznanie ochrany údajov ako kľúčového prvku pre zabezpečenie ochrany detí na internete a pre zlepšenie možností detí, pokiaľ ide o bezpečné využívanie jeho výhod.

50. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zdôrazňuje, že požiadavky ochrany údajov by mali primerane zohľadňovať zástupcovia odvetvia, členské štáty, aj Komisia pri implementácii iniciatív zameraných na posilnenie bezpečnosti detí online, najmä:

- Členské štáty by mali zabezpečiť, aby vo svojich vzdelávacích kampaniach a materiáloch upozorňovali na riziká v oblasti ochrany údajov a uvádzali informácie o tom, ako im deti a rodičia môžu predchádzať. Mala by sa vyvinúť súčinnosť medzi orgánmi na ochranu údajov, členskými štátmi a zástupcami odvetvia s cieľom zvyšovať informovanosť detí a rodičov v súvislosti s bezpečnosťou online.
- Zástupcovia odvetvia by mali zabezpečiť, aby osobné údaje detí spracúvali v súlade so zákonom, a v prípade potreby získavali súhlas rodiča. Mali by uplatňovať vopred nastavené nastavenia bezpečnosti pre deti, ktoré poskytujú viac ochranných mechanizmov ako tie, ktoré by mali byť predvolené pre všetkých používateľov. Ďalej by mali zaviesť vhodné mechanizmy varovania na upozornenie detí, ktoré si chcú zmeniť vopred nastavené nastavenia ochrany súkromia a mali by zabezpečiť, aby sa takáto zmena potvrdila súhlasom rodiča, ak sa to vyžaduje. Mali by pracovať na nasadení vhodných nástrojov na overenie veku, ktoré z pohľadu ochrany údajov nie sú intruzívne.
- Pokiaľ ide o informácie pre deti, zástupcovia odvetvia by mali preskúmať možnosti vývoja taxonómie s cieľom poskytovať deťom informácie jednoduchým spôsobom a informovať ich o potenciálnych rizikách zmeny ich predvolených nastavení.
- Pokiaľ ide o reklamu zameranú na deti, európsky dozorný úradník pre ochranu údajov pripomína, že priamy marketing by nemal byť zacielený osobitne na maloletých a deti by nemali byť predmetom behaviorálnej reklamy. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov sa nazdáva, že Komisia by mala ráznejšie podnecovať zástupcov priemyslu, aby pracovali na vývoji samoregulačných opatrení priaznivých pre ochranu súkromia na úrovni EÚ, ktorými podporia osvedčené postupy týkajúce sa online reklamy zameranej na deti, ktoré by mali byť založené na úplnom súlade s právnymi predpismi

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií, Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37.

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode, Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1.

⁽³⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), COM(2012) 11 final.

o ochrane údajov. Zároveň vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosť prijať ďalšie legislatívne predpisy na úrovni EÚ s cieľom zabezpečiť primerané zohľadnenie práv detí na súkromie a ochranu údajov v kontexte reklamy.

51. Iniciatívy vyzdvihnuté v oznámení v súvislosti s bojom proti pohlavnému zneužívaniu a pohlavnému vykorisťovaniu detí prinášajú niekoľko problémov v oblasti ochrany údajov, ktoré musia dôkladne zohľadniť všetky zainteresované strany vo svojich príslušných oblastiach činnosti:

- Pre citlivosť z hľadiska ochrany údajov by sa pri nasadzovaní nástrojov oznamovania malo vychádzať z primeraného právneho základu. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča, aby sa nasadenie nástroja oznamovania pre deti v celej EÚ, ktoré sa plánuje v oddiele 2.2.3, jasne stanovilo v právnych predpisoch. Ďalej odporúča, aby sa jasne definovalo, čo tvorí „škodlivé správanie a obsah“, ktorý bude možné oznámiť prostredníctvom budúceho nástroja oznamovania pre deti v celej EÚ.
- Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vyzýva zástupcov odvetvia, aby vyvíjali štandardné minimálne vzory oznamovania, ktoré by mali byť navrhnuté tak, aby sa spracovanie osobných údajov minimalizovalo iba na tie údaje, ktoré sú nevyhnutne potrebné.
- Postupy oznamovania prostredníctvom tiesňových liniek by sa mohli lepšie vymedziť. Európsky kódex postupov vrátane spoločných postupov oznamovania a záruk ochrany údajov, aj pri medzinárodných výmenách osobných údajov by zlepšil ochranu údajov v tejto oblasti.
- S cieľom zabezpečiť vývoj nástrojov oznamovania, ktoré zaručujú vysokú úroveň ochrany údajov, by sa orgány na ochranu údajov mali podieľať na konštruktívnom dialógu so zástupcami odvetvia a ďalšími zainteresovanými stranami.
- Spolupráca medzi zástupcami odvetvia a orgánmi presadzovania práva v súvislosti s postupmi oznamovania a odstraňovania materiálu zneužívania detí, uverejneného na internete môže prebiehať iba podľa vhodného právneho základu. Spôsoby takejto spolupráce sa musia jasnejšie vymedziť. To isté platí pre spoluprácu medzi zástupcami odvetvia a budúcim Európskym centrom boja proti počítačovej kriminalite.
- Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov sa domnieva, že je potrebné nájsť správnu rovnováhu medzi legitímnym cieľom boja proti nezákonnému obsahu a vhodným charakterom použitých prostriedkov. Pripomína, že každé opatrenie sledovania telekomunikačných sietí, ak sa v osobitných prípadoch vyžaduje, by malo byť úlohou orgánov presadzovania práva.

V Bruseli 17. júla 2012

Giovanni BUTTARELLI
Asistent európskeho dozorného úradníka pre
ochranu údajov
